

RAÓ 2

DONEM SUPORT A POBLES I CIUTATS PER A LA CREACIÓ DE NOUS PARCS I ESPAIS VERDS

A mitjans de la dècada del 1980, Sant Feliu de Llobregat va ser objecte del primer desenvolupament de sòl residencial de l'INCASÒL. El nou creixement preveia nous espais públics i equipaments. Mas Lluí era clau per a la ciutat, 44 noves hectàrees, 1.800 habitatges i 200.000 metres quadrats de verd i equipaments, un creixement que significava augmentar un 40% la superfície urbana del municipi. El nou parc d'Europa era l'element que donava continuïtat i coherència a la forma urbana resultant. Això no és casual, sinó que respon a un nou model d'urbanisme on l'espai públic no és sobrant, resulta d'una forma de ciutat que s'havia anat pervertint: els polígons del franquisme, com a model de creixement urbà, es legitimaven prenent referents del Moviment Modern però els sotmetien a una tragicòmica simplificació, en la qual la reflexió sobre l'espai públic s'ignora completament, sense cap reflexió ni qualificació i, en conseqüència, sense cap tractament específic.

El nou model que impulsava l'INCASÒL es basava precisament en el contrari, a posar l'espai públic al centre de l'atenció i el debat, amb un paper estructurador de la nova ciutat i com a argument de regeneració i transformació de la vella.

Inspirats en el model d'eixample, els nous creixements urbans impulsats durant els primers anys de l'Institut abandonaven el model del polígon basat en l'ordenació volumètrica d'edificis-bloc i l'ordenació «oberta» per configurar-se en creixements on el carrer, amb façana edificada alineada, tornava a ser l'element clau de la forma urbana. D'aquesta forma, es volia retornar a l'essència de la ciutat mediterrània, on la vida de carrer definia una vitalitat basada en la densitat d'activitat a l'espai públic que els models anteriors havien anat perdent. La configuració en illes presenta, en aquestes primeres actuacions, una notable diversitat de formes i mides, i permet una gradació de caràcters de l'espai públic i comunitari, més privat.

Figueres, parc de les Aigües vinculat a l'àrea de desenvolupament de l'avinguda de la Costa Brava

Parc de la Draga de Banyoles

L'atenció a l'espai públic marca la diferència entre l'urbanisme franquista i el democràtic. Tots els nous creixements urbans confien en l'espai públic com a element estructurador de la forma urbana, el parc i la via; els híbrids entre els dos donen lloc a una profunda reflexió en nous creixements urbans.

Can Llong, a Sabadell, com molts sectors dels primers anys de l'INCASÒL, neix amb la voluntat de compensar la manca d'espais públics i equipaments, fruit d'anys de creixement ràpid i desordenat a la ciutat i s'estructura al voltant de la idea de via-parc. L'exemple sud de Gallecs, a Sant Boi, o Tres Torres a Granollers, exploren diferents formes d'illes i combinen edificacions de tipologies i densitats diverses.

Un cop el nou model és plenament assumit, l'INCASÒL dona suport a molts ajuntaments per crear o rehabilitar zones verdes en àrees urbanes noves o consolidades, i hi destina sòl propi o recursos per fer-ho possible. Alguns d'aquests parcs es vinculen amb grans operacions de l'Institut, com ara el de la Draga a Banyoles, el Parc Catalunya a Sabadell o el de les Aigües a Figueres. D'altres són fruit de programes d'intervenció i rehabilitació de l'espai públic, com ara les intervencions entorn de les muralles de Girona o, més recentment, les places verdes al nucli d'Oliana a l'Alt Urgell.

Totes elles es caracteritzen per un disseny cuidat i innovador que, sobretot a finals del segle XX, va causar admiració i va merèixer reconeixement internacional.

Urbanització de tres places a Oliana

Sallent, urbanització dels entorns de la Fàbrica Nova